

voorstel van van Vuuren slechts voor vier dagen gesloten; de examens gingen door.

Natuurlijk was van de instellingen van hoger onderwijs uit onmiddellijk contact opgenomen met het departement. Van Dam had nog op de zaterdag waarop de razzia's uitgevoerd werden, Seyss-Inquart opgebeld. Hij was naar Rauter verwezen bij wie hij met zijn protesten niets bereikt had. Zondag deed hij zijn beklag bij Schmidt, maandag werd hij dan eindelijk door Seyss-Inquart en Wimmer ontvangen. Dezen zeiden hem dat in Vught een nader onderzoek van de opgepakte studenten zou plaatsvinden; zij vertrouwden dat de meesten nadien vrijgelaten zouden worden, maar de gevaarlijkgeachten zou men vasthouden: het moest aan de universiteiten en hogescholen eindelijk eens rustig worden!

Die mededelingen bracht van Dam op dinsdag 9 februari aan de rectores magnifici van alle universiteiten en hogescholen over; hij had hen voor een bespreking in Den Haag uitgenodigd. Nòg een mededeling had hij: het was, had Seyss-Inquart gezegd, niet nodig, de studenten die van de universiteiten en hogescholen wegbleven, niet langer als studenten te beschouwen, m.a.w.: zij zouden niet als stakers gelden (staking was verboden) en evenmin zou aangenomen worden dat zij hun studie afgebroken hadden (waardoor zij beschikbaar zouden komen voor de arbeidsinzet). Daags na die verklaringen van van Dam besloten de leden van de Nijmeegse Senaat, voorlopig geen college te geven en zich met elk protest der andere universiteiten solidair te verklaren.

★

Hoe reageerde de Raad van Negen en hoe reageerde Kastein?

De Raad van Negen kwam op 7 februari, daags na de razzia's, bijeen. De leden voelden zich ietwat schuldig vanwege het parool dat zij twee-en-eenhalve week tevoren verspreid hadden: terug naar universiteit en hogeschool! Zij wilden nu geen enkel risico meer nemen. In een extra-nummer van *De Geus* gaf de raad een strak consigne door: 'Het lijfsbehoud alleen al dwingt ons, alle werkzaamheden neer te leggen.' Slechts één uitzondering werd toegestaan: deelneming aan examens en tentamens, maar daar moest men 'in ieder geval' mee wachten tot alle gearresteerde studenten weer in vrijheid gesteld waren.¹

Behalve in Groningen werden de examens en tentamens na korte tijd her-

¹ *De Geus*, 7 febr. 1943, p. 1.